

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0138

Profesija Apdares darbu tehniķis

Kvalifikācijas līmenis 3

Nodarbinātības apraksts Apdares darbu tehniķis ir apdares darbu speciālists, kurš ieguvis profesionālo vidējo izglītību un nepieciešamo praktiskā darba pieredzi, strādā būvfirmās un uzņēmumos, kas nodarbojas ar būvdarbu izpildi, kur nokomplektē apdares darbu strādnieku posmus un vada to darbu, kā arī izpilda apdares darbus jaunbūvēs, remontējamās un rekonstruējamās ēkās. Apdares darbu tehniķis spēj lasīt rasējumus, patstāvīgi izplānot veicamā darba operācijas, darba vietu un izvēlēties piemērotus materiālus un instrumentus, palīgaprīkojumu, kā arī prot rīkoties ar instrumentiem. Pārzina un ievēro darba drošības, ugunsdrošības un sanitārijas prasības. Izvēlas apdares darbiem atbilstošus būvmateriālus un plāno to piegādi. Izvēlas mehānismus un instrumentus apdares darbu veikšanai. Plāno apdares darbu strādnieku sadarbību un darbu veikšanas kārtību, dod nepieciešamos rīkojumus un pārbauda šo rīkojumu izpildi, rūpējas lai apdares darbi tiktu veikti atbilstoši projekta, būvnormu un standartu prasībām.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Darba vietas organizēšana atbilstoši darba drošības noteikumiem un tehnoloģijas prasībām.	1.1. Uzsākot apdares darbus izplānot materiālu un inventāra izvietojumu atbilstoši darba drošības noteikumiem. 1.2. Veikt darba instrumentu un mehānismu pārbaudi. 1.3. Uzstādīt palīgierīces - inventārās pastatnes un sastatnes.
2. Materiālu izvēle un sagatavošana.	2.1. Izvēlēties atbilstošos, kvalitatīvus apdares materiālus. Sagatavot apdares materiālus darbam. 2.2. Izvēlēties atbilstošos materiālus ārdarbiem, kā arī iekšdarbiem. 2.3. Apkalpot un pārbaudīt apdares darbu mehānismus un elektriskos instrumentus. 2.4. Izplānot materiālu piegādes un iesniegt pieteikumus būvdarbu vadībai.
3. Apmešanas apdares un sausās būves darbu veikšana.	3.1. Sagatavot virsmas slapjā apmetuma uzklāšanai notīrīt, nolīdzināt. 3.2. Izvērtēt virsmu plaknes, noteikt nepieciešamo apmetuma slāņa biezumu, ierīkot vadules. 3.3. Uzmest(uzklāt) nepieciešamos apmetuma slāņus saskaņā ar apmetuma pielietojuma veidu. 3.4. Veikt (uzklāto)uzmesto slāņu apstrādi. 3.5. Veikt apmetās virsmas kopšanu (mitrināšanu, aizsardzību no tiešās intensīvās saules gaismas). 3.6. Sagatavot sausās būves nesošās konstrukcijas (karkasa elementus). 3.7. Nostiprināt karkasa elementus, saskaņā ar tipa detaļām (mezgliem) un rasējumiem. 3.8. Sagatavot sausā apmetuma loksnes, piestiprināt karkasu. 3.9. Apstrādāt lokšņu saduršuves savienojuma vietas ar citām konstrukcijām.
4. Flīzēšanas darbu veikšana	4.1. Sagatavot pamatnes flīzēšanai (nostiprināt, izlīdzināt, nogruntēt virsmas, izveidot hidroizolāciju). 4.2. Sašķīrot un piemeklēt flīzes. 4.3. Izplānot flīžu zīmējumu, veikt flīžu piegriešanu. 4.4. Iestrādāt nepieciešamos aksesuārus. 4.5. Uzklāt flīžu mastikas slāni, ieklāt flīzes. 4.6. Veikt flīzējuma šuvju aizpildīšanu, virsmas sakopšanu.

5. Krāsošanas darbu veikšana	<p>5.1. Sagatavot pamatnes krāsošanai (nostiprināt, izlīdzināt, nogruntēt virsmas, izveidot hidroizolāciju).</p> <p>5.2. Sagatavot gruntskrāsu.</p> <p>5.3. Ietonēt krāsas.</p> <p>5.4. Iestrādāt nepieciešamos aksesuārus, virsmu nostiprinošus materiālus (sieti, audumi).</p> <p>5.5. Veikt telpas sakopšanu.</p> <p>5.6. Veikt krāsošanu (tai skaitā - dekoratīvo).</p>
6. Tapešu līmēšanas darbu veikšana	<p>6.1. Sagatavot pamatnes tapsēšanai (nostiprināt, izlīdzināt, nogruntēt virsmas, izveidot hidroizolāciju).</p> <p>6.2. Iestrādāt nepieciešamos aksesuārus, virsmu nostiprinošus materiālus (sieti, audumi).</p> <p>6.3. Veikt telpas sakopšanu.</p> <p>6.4. Veikt tapsēšu līmēšanu.</p>
7. Grīdu klāšanas darbu veikšana	<p>7.1. Sagatavot pamatnes grīdu ieklāšanai.</p> <p>7.2. Sagatavot materiālu piegriezuma kartes.</p> <p>7.3. Piegriezt grīdas materiālus, saskaņā ar rasējumiem, skicēm.</p> <p>7.4. Ieklāt plākšņu un ruļļveida materiālu segumus.</p> <p>7.5. Veidot no grīdas materiāliem dekoratīvu zīmējumu, atbilstoši rasējumiem un skicēm.</p> <p>7.6. Pielīmēt grīdas materiālu.</p> <p>7.7. Sametināt saduršuves.</p> <p>7.8. Piestiprināt grīdlīstes.</p> <p>7.9. Veikt virsmu galīgo apstrādi.</p>
8. Darbu izpilde atbilstoši drošības tehnikas prasībām.	<p>8.1. Izvēlēties konkrētā darba veikšanai piemērotus un darba kārtībā esošus instrumentus un palīgierīces.</p> <p>8.2. Veikt instrumentu un palīgierīču nepieciešamo sīko remontu un sagatavošanu darbam.</p> <p>8.3. Izmantot darba procesā piemērotus individuālās aizsardzības līdzekļus.</p> <p>8.4. Regulāri uzkopt darba vietu.</p> <p>8.5. Ievērot darba higiēnas prasības.</p>
9. Saudzīgi rīkoties ar materiāliem, nepieļaut vides piesārņošanu.	<p>9.1. Izvēlēties darba apjoma veikšanai pareizo materiālu daudzumu.</p> <p>9.2. Izvēlēties pareizu inventāra taru un konteinerus materiālu uzglabāšanai un transportēšanai.</p> <p>9.3. Pareizi noglabāt materiālu un sagatavju pārpalikumus.</p>

10. Apdares darbu posmu vadīšana.	10.1.Noteikt vajadzīgo apdares darbu strādnieku sastāvu;. sadalīt darbinieku pienākumus posmā. 10.2.Plānot darba drošības pasākumus. 10.3.Veikt nepieciešamos pasākumus kvalitātes nodrošināšanai. 10.4.Koordinēt visu apdares darbu veikšanā iesaistīto darbinieku sadarbību. 10.5.Rūpēties par posma apgādi ar nepieciešamo rokas instrumentu komplektu.
-----------------------------------	--

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi:

- Organizatoriskie –jāuzrauga un jāvada 1., 2., kvalifikācijas līmeņa profesijās nodarbināto darbs
- Fizikālie –darbs saistīts ar paaugstinātu koncentrāciju gaisā

Īpašas prasības atsevišķu uzdevumu veikšanai:

- Darbs augstumā

Prasmes

Kopīgās prasmes nozarē	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Ievērot darba drošības, ugunsdrošības noteikumus. • Nodrošināt ražošanas sanitārijas prasības. • Pielietot darba likumdošanas pamatus. • Pielietot vadīšanas psiholoģijas pamatus. • Pielietot sadarbības psiholoģijas pamatus. • Lasīt rasējumus, skices. • Pielietot būvniecības terminoloģiju. • Apzināt un strādāt ar tehnisko literatūru. • Pārzināt tehnoloģisko procesu un darba secību. • Orientēties būvmateriālu piedāvājumā. • Pareizi uzglabāt būvmateriālus. • Uzglabāt atkritumus un būvgružus. • Orientēties darba apmaksas sistēmās, darba normēšanas pamatos un prast tos pielietot. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sagatavot darba vietu apmešanas darbiem. • Izgatavot vienkāršas palīgierīces. • Uzstādīt inventārās palīgierīces. • Pārbaudīt instrumentus un mehānismus, novērst to sīkos bojājumus. • Izsvērt apmetamās virsmas. • Uzstādīt vadules. • Piestiprināt sietus. • Sagatavot sienas slapjā apmetuma uzklāšanai. • Izvēlēties pareizās saistvielas un pildvielas. • Sagatavot apmetuma javas no dažādām saistvielām un pildvielām. • Sagatavot javas no sausajiem javu maisījumiem. • Izvēlēties pareizo apmetuma javu. • Uznest dekoratīvā apmetuma slāņus. • Izvilkt joslas. • Apmet kolonnas, arkas u.c. • Uzstādīt palodzes. • Aizsargāt apmetās virsmas pret nelabvēlīgiem laika apstākļiem. (temperatūra, nokrišņi). • Izmantot ķīmiskās piedevas apmetuma javas modificēšanai. • Veikt apmetēja darbu atbilstoši dotajām skicēm, rasējumiem. • Apkalpot javu sagatavojamās mašīnas. • Strādāt ar javu maisītājiem, mikseriem. • Uzmest vai uzvilkt nepieciešamos apmetuma slāņus. • Veikt apmetuma apstrādi. • Veidot iekšējos un ārējos stūrus. • Apmet logu un durvju apmales. • Sagatavot pamatnes dekoratīvā apmetuma ierīkošanai. • Sagatavot līmjas. • Aprēķināt nepieciešamo materiālu daudzumu. • Uzstādīt sausās būves nesošās konstrukcijas. • Pārnēsāt sausā apmetuma loksnes. • Uzstādīt stiprinājumus sausajā apmetumā. • Izvēlēties pareizos darba rīkus strādājot ar sauso apmetumu. • Griezt metāla konstrukcijas (status, profilus). 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunicēties (verbāli, praktiski). • Veidot lietišķas attiecības ar klientu. • Strādāt darba grupā un patstāvīgi. • Risināt problēmsituācijas darba procesā. • Pārvaldīt plānošanas metodoloģiju. • Organizēt darba grupas darbu. • Koordinēt darba grupas darbu. • Vākt un analizēt informāciju. • Orientēties kvalitātes sistēmās. • Pielietot kontroles sistēmas. • Pielietot standartizācijas pamatprincipus. • Ievērot drošību. • Ievērot vides kultūras pamatprincipus un dabas aizsardzību.

<ul style="list-style-type: none"> • Sastādīt iekšējās kārtības instrukcijas. • Pielietot būvnormatīvus. • Izstrādāt izpilddokumentus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Montēt karkasu, piekārt griestus. • Apšūt sienas, izveidot starpsienas ar sausā apmetuma loksniem, saskaņā ar projektu. • Prast vienkāršākos paņēmienus sausā apmetuma lokšņu locīšanai (taisnlīnijas, līklīnijas). • Aizpildīt šuves sausajā apmetumā. • Pareizi uzglabāt sausā apmetuma loksnes un metāla detaļas. • Glabāt celtniecības materiālus. • Noteikt nepieciešamo materiālu daudzumu. • Sagatavot darba vietu flīzēšanas darbiem. • Sagatavot javas flīzējamo virsmu izlīdzināšanai. • Izvēlēties atbilstošas flīzes. • Izvēlēties atbilstošu flīžu līmi. • Sagatavot flīžu līmes. • Strādāt ar flīžu griezējiem. • Plānot flīžu klājumu un materiālu patēriņu. • Veikt flīzēšanu atbilstoši darba skicēm, rasējumiem. • Izveidot flīžu zīmējumu saskaņā ar pamatnoteikumiem. • Flīzēt dažādas virsmas. • Iestrādāt grīdu pamatnes. • Ierīkot trapus. • Ierīkot vienkāršu virsmu hidroizolāciju. • Labot flīzētas virsmas. • Atlasīt flīzes ārējiem un iekšējiem darbiem. • Veikt vienkāršākās dabīgā akmens apstrādes operācijas. • Atlasīt flīzes atbilstoši interjera projektam. • Sagatavot sastāvus virsmu izlīdzināšanai. • Sagatavot darba vietu grīdu ieklāšanai. • Mērīt pamatnes mitrumu. • Nolīmeņot pamatnes. • Izvēlēties pareizos izlīdzinošos materiālus. • Sagatavot un ieklāt nivelējošos sastāvus. • Izvēlēties pareizo līmi. • Veikt grīdu ieklāšanu atbilstoši dotajām skicēm, rasējumiem. • Pārnēsāt linoleju, citu materiālu loksnes. • Izvēlēties pareizos darba rīkus ieklājot grīdas. • Iebūvēt vienkāršas pamatnes grīdas ieklāšanai. • Aprēķināt nepieciešamo materiālu daudzumu. 	
---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Izstrādāt piegriezuma karti materiālu ekonomiskai izmantošanai. • Veidot iekšējos un ārējos stūrus, sliekšņus, dažādu materiālu grīdu saduras. • Sagatavot pamatnes - pielīdzināt, attaukot pamatnes, atputekļot. • Nostiprināt nestabilas pamatnes. • Sagatavot pamatnes izlīdzinošo materiālu ieklāšanai. • Piestiprināt sietus. • Veikt izlīdzinošā materiāla horizontālo pārbaudi, vajadzības gadījumā pielīdzināt. • Piegriezt materiālus. • Pielīmēt grīdas materiālu. • Sametināt grīdas materiālu. • Izgatavot vienkāršas palīgierīces, izmantot inventārās palīgierīces linoleja, mīkstā seguma un lamināta ieklāšanā. • Sagatavot darba vietu krāsošanas darbiem. • Sagatavot sastāvus virsmu izlīdzināšanai. • Izvēlēties atbilstošu grunti. • Veikt krāsošanu atbilstoši darba skicēm. • Ievērot krāsošanas darba paņēmienus. • Krāsot dažādas virsmas. • Labot iepriekš krāsotas virsmas. • Izvēlēties krāsas ārējiem un iekšējiem darbiem. • Orientēties krāsu materiālu piedāvājumā, prast izvēlēties piemērotākās konkrētām virsmām. • Izvēlēties tehnoloģiski pareizus paņēmienus nepieciešamās virsmas t⁰ nodrošināšanā. • Notīrīt virsmas no vecā krāsojuma. • Izvēlēties piemērotus materiālus virsmu nostiprināšanai. • Sagatavot darba vietu tapešu līmēšanas darbiem. • Plānot tapešu izvietošanu un materiālu patēriņu. • Sagatavot materiālus tapešu līmēšanai. • Līmēt tapetes atbilstoši darba skicēm. • Ievērot tapešu līmēšanas darba paņēmienus. • Labot iepriekš līmētas virsmas. • Izvēlēties piemērotas tapetes konkrētām virsmām, atbilstoši interjera projektam. • Orientēties tapešu materiālu piedāvājumā. • Izvēlēties tehnoloģiski pareizus paņēmienus nepieciešamā klimata nodrošināšanā. • Izstrādāt apdares darbu veikšanas projektu. 	
--	--	--

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	priekšstats	izpratne	pielietošana
Būvmateriāli			
Būvdarbu tehnoloģija			
Vispārējā likumdošana, būvlikumi, būvnormatīvi.			
Apdares darbu organizācija			
Apdares darbu tehnoloģija			
Elektrotehnikas pamati.			
Darba drošība, ugunsdrošība.			
Ēku daļas: sienas, grīdas, griesti.			
Būvmašīnas, aprīkojums, instrumenti.			
Rasēšana			
Darba normēšana, darba apmaksas pamati.			
Būvfizika			
Būvķīmija			
Būvvēsture			
Vides aizsardzība			
Informātika			
Krāsu un stilu mācība			
Grāmatvedības pamati			
Svešvaloda (pielietojamā)			
Matemātika (pielietojamā)			
Lietišķā latviešu valoda, lietvedība.			
Saskarsme, psiholoģija			
Politika un tiesības			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Jana Pulkstene – vadītāja, Apdares darbu mācību un eksaminācijas centrs
- Guntis Līcītis – direktors, SIA “Rīgas apdares darbi”
- Maruta Kriķe – metodiķe, Apdares darbu mācību un eksaminācijas centrs

Profesijas standarta eksperti:

- Nikolajs Jankovskis – kvalitātes vadītājs, SIA “Mūsu māja”, Latvijas Celtnieku arodbiedrība